

Angyalok éneke

<https://youtu.be/S06hJBBCsj4>

Fogós kérdés, hogy milyen asztalosok vannak. Mert ha valaki azt mondaná, hogy van bútorasztalos és műasztalos: én azt felelném, hogy jó-jó, de hát még? Ha pedig azt mondaná, hogy van barna asztalos, és van szőke, én azzal sem lennék elégedett.

A szemem csak akkor csillanna igent, ha végső szorultságból azt mondaná elmésen valaki, hogy van falusi asztalos, és van városi asztalos.

Keserű Mátyás falusi asztalos volt.

Növendék koromban, amikor deák voltam, nyáron által gyakran időztem a mester műhelyében. Szerettem őt, s nyilván ő is engem. A mesterség néhány titkába is béavatott. Nótát is igen sokat tanultam tőle, mert igen nagy énekes volt. Talán énekesnek még nagyobb, mint asztalosnak. Azonkívül kedvelte a betűt is, amivel jótékonyan hatott a falusi emberekre.

S hiába hívták Keserűnek, mert vidám volt a maga különös módján.

Különben pedig...

No, de jobb lesz, ha nem magyarázom tovább Keserű mestert, hanem elmondok egy rövid történetet, mely az ő természetét jobban elbeszéli.

Nyár volt. Július végén. Már estére hajlott az idő. Csak ketten voltunk a műhelyben, s beszéd nélkül. Keserű mester ablakramákat festett, okkersárga színre. Én a gyaluforgácsot kigyóztattam, miközben azon töprengtet az eszem, hogy vajon minek az illatához hasonlít a gyaluforgács illata. Mielőtt azonban kitalálhattam volna, hogy legjobban a gyaluforgács illatához hasonlít, kinyílt az ajtó, s hát nagy térfoglalással egy fiatal emberke lépett a műhelybe. Kamasz emberke volt, vékony és szőke. A lábbelije poros, vastagon. A vállán hátzísák, s a fején egy gyengécske sapka. Könnyű volt látni, hogy a városból jöhetett, a poros úton. Ámbár a köszönése nem városi módra vallott, mert nagy hangon így szólt:

– Adjon az Isten jó napot!

Keserű mester rápillantott az ifjú vándorra, de csak megnézte őt egy pillantással, s oda sem vakkantott neki. Hanem az ablakramát szó nélkül tovább festette. Látván, hogy nem fogant meg a köszönés, azt gondoltam magamban, hogy ezek ketten nyilván régi ismerősök, csakhogy most haragban vannak.

S én sem szóltam semmit.

A jövevény letette szépen a hátzísákját, majd nagy tisztességtudással odament Keserű mesterhez, kinek az oldala mellett megállott.

– A mester úrhoz van-é szerencsém? – kérdezte.

Keserű mester erre sem szólt semmit, hanem tovább festette a rámát, mintha csak a légy dongott volna a füle mellett.

A helyzet különösnek kezdett látszani.

Annál is inkább, mert az ifjú emberke nem retirált, hanem tovább folytatta a szót, mondván:

- Engedje meg, hogy bemutassam magam: Szeder Károly asztalossegéd vagyok! Keserű mester erre sem hederített semmit.
- Szeder Károly vagyok! – nyomta meg a jövevény.

De hát szó helyett ismét csendet nyert.

Az iskoláját, gondoltam magamban, most mindjárt bögni kezd ez a szegény Szeder segéd. De nem gondoltam jól, mert csupán a vállát vont a meg, majd odajött egyenesen hozzám, hátha a váratlan csapásról fel tudnók lebbenteni együtt a fátylat.

- Süket? – kérdezte tőlem.

Én megráztam a fejemet, hogy nem süket.

- Hát akkor?!

- Talántán – mondám neki – a szedernek még nincsen itt az ideje.

- De engemet úgy hívnak! – védekezett a segéd.

Hát erre én is megvonítottam a vállamat, hogy a nevéről s az egész dologról nem tehetek; s ilyenformán ismét csendbe borultunk, ami nem volt a legjobb.

Láttam Szederen is, hogy bizony, mert rettentő szorongással nézett reám. Még a két karját is meg-megemelte néha, nehogy lemerüljön a csend mélyébe. Látván e szoros béborult állapotot, nagyon megsajnáltam a szegény jövevényt, s intettem neki, hogy jöjjön csak utánam.

S jött.

Amikor kiléphetünk a szobából, bétettem magunk után az ajtót, s ránéztem Szederre, aki így szólt:

- Hát ez rémítő helyzet!
- Vegyen csak levegőt, bőségesen! – biztattam.

Szeder az árnyékos helyen kétszer is nagyot szippantott a friss levegőből.

- No, jobban van-e? – kérdeztem.

- Kicsit jobban – mondta.

– Hát akkor ne búsuljon – folytattam –, mert segítünk valahogy a dolgon. Honnét jött, s mi járatban van?

– A városból jöttem – válaszolta Szeder ifjú –, s az lenne a célom, hogy Keserű mester segédnek felfogadjon. Mivel hát úgy hallottam, hogy segéd kéne neki.

– Hely lesz, ha szót fogad nekem – kezdettem a tanítást. – Hajlandó-e szót fogadni?

- De mennyire! – mondta serényen.

– Hát akkor hallgasson ide! – folytattam a tanítást. – Elsőbben is, amikor belép a műhelybe, ne úgy köszönjön, ahogy köszönt. Mert ugyanis Keserű mester azt szokta mondani, hogy ő nem sekrestyés, hanem asztalosmester. Érti-e?

- Értem, kérem.

– Másodszor pedig: az Istent hiába ne emlegesse, mert Keserű mester azt szokta mondani, hogy az neki eddig is sokba került. Érti-e?

– Értem, kérem.

– Harmadszor pedig: tud-e énekelni?

– Tudok!

– No, akkor csatát nyerünk! – szóltam boldogan; s azzal kihoztam a hátizsákot a műhelyből, és Szedernek azt mondtam, hogy vegye a hátára ismét, s majd úgy jöjjön a műhelybe vissza, mintha még nem is járt volna ebben a házban soha.

– Értem!

– Mindent?

– Mindent!

No jó, én előrementem, vissza a műhelybe, s ott Keserű mesterhez így szóltam:

– Hát mester bátyám, ha most jönni találna egy magának való segéd, felfogadná-e?

– Ha nekem való jönne, azt igen – felelte ő.

S abban a pillantásban megnyílt az ajtó, s azon félrekapott sapkával belépett Szeder. A hátizsákját egy mordulással ledobta a földre, majd megdörgölte verejtékes homlokát, s csak úgy általában így szólt:

– Még az angyalokat is elnyeli ez a fene por, míg az ember a városból ide kijön!

Látván, hogy igen jól kezdi, még adtam egy kicsi zabot a jókedvének, szólván:

– Tán előbb köszönne, ha bémegy egy házba!

– Nem sekrestyéshez jöttem – folytatta Szeder –, hanem Keserű Mátyás mesterhez!

No, gondoltam, igazán jó csapáson megy a dolog; s így fűztem tovább a szót:

– Az Úr jóságos és mindnyájunknak közös atyja: mért nem köszön hát az Ő nevével?

– Én sem vagyok sekrestyés – vágta ki Szeder. – Hanem asztalossegéd!

– Maga asztalos?! – csaptam rá örömmel.

– De mennyire!

– Helyet szeretne talán? – tudakoltam tovább.

– Én azt – folytatta Szeder –, de csak olyan helyet, ahol a mester is úgy gondolkozik, mint én.

– Hát maga hogyan gondolkozik? – kérdeztem.

– Én úgy, hogy nem hiszek semmiféle hókuszpókuszban – hirdette Szeder. – Aztán óvakodom az alázatos szemforgatóktól, nemkülönben a szektárius szellemektől!

Nagyokat bólogattam erre, miközben szemmel tartottam Keserű mestert, aki egyre vidámodva festette a ráját. S folytattam is, szólván:

– S mit szeret, ha szabad kérdezni?

– Én a vidámságot, s különösen az éneklést! – mondta Szeder, mire én rögtön megbiztattam, hogy énekeljen egyet.

Hát erre mindjárt széjjelvetette a két lábát a segéd ifjú, és kántorosan azt a dalt kezdte énekelni, hogy: *Ha férfi lelkedet egy nőre feltevéd...*

Midőn a dal végét jól kiterítette, akár a páva az ő farkát, intettem neki, hogy a kabátját vesse le, s az inge ujját tűrje fel... Szeder ezt meg is cselekedte gyorsan, mire én odavezettem őt Keserű mesterhez, akihez így szóltam:

– Mester bátyám!

– No, mi az, fiam? – kérdezte Keserű mester.

– Adja hát oda az ecsetet ennek a legénynek!

Oda is adta rögtön.

Szeder pedig a kezébe ragadta az ecsetet, s miközben egy új dalba kezdett, úgy festette tovább az ablakramát, mintha esztendőök óta ebben a műhelyben dolgozott volna. Én magam s Keserű mester hátrább húzódtunk, s onnét néztük a kellett munkát.

– Milyenek találja, Keserű bátyám? – kérdeztem végre.

– Istentelen fickó, de jól dolgozik – felelte Keserű Mátyás.

– Hát akkor felfogadja segédnek, ugye?

– Fel én!

Több szó már nem is esett, hanem beléállottunk mi is a dalba, és énekeltünk. Együtt, mind a hárman. S boldogan és nagy örömmel, ahogy csak az angyalok tudnak.